

SAMMANFATTNING

Också näringspolitiken skall förnyas

Kommunerna livskraft baseras på företagens verksamhet. Företagen skapar arbetsplatser och skapar således merparten av t.ex. kommunalskatterna. Dessutom sköter företagen ofta entreprenader som gäller basinfrastrukturen och producerar mångsidiga tjänster för kommuninvånarna. Varje kommun behöver framgångsrika företag.

Företagarna i Finland med sina lokalföreningar är nära kommunsektorn. Våra över 400 lokalföreningar i 336 kommuner arbetar med sina ca 3 500 förtroendevalda för förstärkandet av kommunernas livskraft. Arbetet stödes av de över ett tusen medlemmarna av företagarföreningen som verkar som kommun- eller stadsfullmäktige.

Påverkandet på den lokala näringspolitiken är en av de viktigaste uppgifterna för lokalföreningarna inom Företagarna i Finland. Gott samarbete mellan företagarna och kommunen är kommunernas, invånarnas och företagarnas gemensamma fördel och sak.

Företagandets betydelse för samhället förstärks hela tiden. Ansvaret för finländarnas sysselsättning har redan övergått till sme-företagen, där 80 procent av nya arbetsplatser skapas. Denna utveckling fortsätter och förstärks under de närmaste åren. Företagande behövs allt mer för att trygga den ekonomiska tillväxten och vårt välfärdssamhälle.

En brytning pågår – en stor del av företagarna stöder kommunsammanslutningar

År 2012 har vi kommunalval. I samband med valet bör man reflektera över och klargöra på ett nytt sätt nyttan som företagen skapar för kommunen. En extra krydda under valåret utgörs av regeringens kommunreform, vars målsättning är att förverkliga en kommun- och servicestrukturreform som bygger på starka baskommuner.

I samband med reformen diskuteras för ofta endast kommunsammanslagningar. Kommunstorleken avgör inte effektiviteten, det viktiga är verksamhetsmodellerna. I den bifogade rapporten (som är på finska) beskrivs kommunernas viktigaste näringspolitiska åtgärder, men samtidigt berättas om svarandenas syn på kommunsammanslutningar.

Enligt den näringspolitiska mätningförfrågan är 58 procent av alla svarandena allmänt för kommunsammanslagningar, men de är inte anhängare av tvångssammanslagningar. Dessutom är 24 % färdiga för tvångssammanslagningar. Rentav 82 % är således för kommunsammanslagningar. Ca 10 procent ser inget väsentligt förnyelsebehov av kommunstrukturerna. I ca tio kommuner finns det mer stöd för tvångssammanslutningar.

Om regioncentra poängteras mindre, d.v.s. regioncentra ges en motsvarande tyngd som lokalföreningarnas styrelser, så förändras helhetsbilden endast lite. Då är 65 % av svarandena för kommunsammanslagningar, men inte för tvångssammanslagningar. Dessutom är 15 % färdiga för tvångssammanslagningar, d.v.s. också i det fallet stöder 80 % kommunsammanslagningar.

Stödet för kommunsammanslagningar är allmänt taget förvånansvärt högt. Men då man frågade om den egna kommunens sammanslagning, ansåg ca 45 procent att den egna kommunen inte behöver slås samman inom en nära framtid.

Oberoende av hur kommunreformen framskrider är det klart att varje kommun måste under de närmaste åren satsa allt mer på de följande två målsättningarna:

- ökandet av intäkter: ökandet av de egna skatteintäkterna d.v.s. i praktiken effektivisering av näringspolitiken, och
- utgiftsdisciplin: effektivisering av den serviceproduktion som kommunen ansvarar för d.v.s. i många fall i praktiken outsourcing.

Utan att lyckas i dessa målsättningar kan kommunen inte nå framgång eller vara livskraftig. Kommunen kan inte nå dessa målsättningar utan företag, vare sig det gäller lokala, regionala eller nationella. Kommunens uppgift är inte endast att ordna tjänsterna, utan för att trygga den egna livskraften skall man allt mer och med nya metoder stöda sysselsättning, stärka skattebasen och satsa på befrämjandet av företagande.

I samband med kommunreformen är det motiverat att förvänta sig att kommunens verksamhet gentemot sme-företagen aktiveras. Det finns också hot, och så går det inte heller nödvändigtvis på det sättet. T.ex. större upphandlingshelheter kan försvaga sme-företagens möjligheter att delta i anbudstävlingar. Å andra sidan kan förstorandet av kommunstoreleken förbättra kommunens upphandlingskunnande och marknadernas funktion.

Nästan alla beslut som fattas i kommunerna har betydelse för företagen. Speciellt i en förändringssituation bör förbättrandet och förnyandet av företagens verksamhetsmöjligheter vara i en nyckelroll i allt beslutsfattande.

Näringspolitiska mätningförfrågan gemensamt redskap för kommunen och företagarna

Denna rapport över den näringspolitiska förfrågingen är ett praktiskt redskap i diskussionen om den kommunala näringspolitiken och dess utvecklande.

Förfrågingen förverkligades nu för femte gången. Målgruppen bestod av ca 22 000 företagare: 4 200 företagare som är medlemmar av styrelser för lokalföreningar inom Företagarna i Finland och företagare som är med i kommunfullmäktige samt 18 000 företagare från 23 stora städer. Förfrågingen besvarades av dryga 3 300 företagare, så svarsprocenten var ca 15. Av företagarna som verkar i lokalföreningars styrelse svarade nästan 40 procent. Nationellt är samplet representativt, och rapporter över enskilda kommuner kunde göras om 177 kommuner.

Förfrågingen utpekade tydligt de viktigaste utvecklingsområdena inom kommunernas näringspolitik. De mest kritiska svaren gäller kommunernas upphandlingspolitik och beslutens företagsinriktning. Utvecklingsbehovet accentueras av att företagarna ansåg att dessa är de viktigaste delområdena för samarbete vid sidan om den allmänna näringspolitiken och utvärderingen av företagseffekter.

Företagarna i Finland har redan länge utvecklat och erbjudit näringsstrategier och utvärdering av företagseffekterna som stöd för kommunernas näringspolitik. I samband med kommunreformen är det skäl att verka för att dessa förfaranden som stöder näringspolitiken är i skick.

Vi önskar också att denna mätning fungerar som ett bra redskap då kommunerna bygger nytt innehåll för näringspolitiken. Kommunernas utmaningar är speciellt aktuella nu redan p.g.a. den ekonomiska osäkerheten.

Vi hoppas på en rik och byggande diskussion.

Anssi Kujala
vice verkställande direktör
Företagarna i Finland rf